

Verksamhetsplan 2021

Miljö- och hälsoskyddsnämnd

Inledning

I föreliggande verksamhetsplan beskrivs inriktningen och aktiviteter som planeras för miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet enligt de mål som beslutats i miljö- och hälsoskyddsnämndens budget 2021–2023.

Budgetmålen avser områden där nämnden önskar en flyttning eller där området är särskilt viktigt för verksamheten. Målet/aktiviteterna följs upp genom ett antal kopplade nyckeltal.

Under 2021 verkställs arbetet med att förbättra kommunens miljöövervakning genom att upphandla tjänsten och införa luftkvalitetsmätningar enligt kommunfullmäktiges uppdrag och nämndens mål.

Införande av e-tjänster verkställs efter att det har utretts under 2020 och översyn av informationen på hemsidor planeras.

Aktiviteter och arbete fortsätter mot nämndens andra mål om att hålla hög servicenivå, med att stärka kompetensförsörjningen genom att vara en attraktiv arbetsgivare.

Under 2021 planeras också arbete med att se över taxan inom miljöbalkens område och eventuellt inom livsmedelslagens område. Ett tidskrävande arbete som också innebär att omklassning av verksamheter måste göras.

Nämndens grunduppgifter med att utöva tillsyn inom miljö- och hälsoskyddsområdet liksom inom livsmedelsområdet planeras i separata dokument, tillsynsplan respektive kontrollplan.

Nämndens ansvar och uppgifter

Miljö- och hälsoskyddsnämndens uppdrag är myndighetsutövning utifrån ett antal olika lagstiftningsområden, varav de största är miljöbalkens och livsmedelslagstiftningens områden.

Uppdraget innebär kontroll och tillsyn av befintliga verksamheter i kommunen, hantering av anmälan och tillstånd enligt lagstiftningen, hantering av klagomål samt remisshantering.

Miljöskyddsområdet omfattar flera arbetsområden som exempelvis tillsyn över klassade miljöfarliga verksamheter (till exempel bensinstationer och tillverkare), handläggning av tillståndsansökningar och anmälan (om efterbehandling av förorenad mark eller hantering av dagvatten).

Hälsoskyddsområdet omfattar tillsyn över bostäder avseende hälsoaspekter (fukt och mögel med mera), hygienlokaler (tatuering, fotvårdare med flera), vårdlokaler och samlingslokaler, och inte minst hantering av klagomål på olägenheter för människors hälsa och miljö exempelvis från buller, lukt och nedskräpning.

Livsmedelskontrollen innebär tillsyn över verksamheter som hanterar och serverar livsmedel och dricksvatten. Syftet med regelverket och kontrollen är att skydda människors hälsa. Människor ska inte bli sjuka av livsmedel eller vatten men ska också skyddas som konsument. Med det menas att det ska framgå vad vi köper, och att märkningen ska vara korrekt (så kallad redlighet).

Strålskyddstillsyn utgår från strålskyddslagen som trädde i kraft sommaren 2018 och omfattar arbete med radon men också strålning från solarier.

Vidare har miljö- och hälsoskyddsnämnden tillsyn över rökförbud på allmänna platser enligt tobakslagen. Det är däremot socialnämnden beviljar och utövar tillsyn över försäljning av tobak med mera i kommunen.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har även tillsyn enligt lag om sprängämnesprekursorer. Det betyder ansvar för och kontroll av att de som säljer ingredienser för sprängämnen kontrollerar köparens tillstånd.

Utöver det medverkar miljö- och hälsoskyddsnämnden i arbete med stadsbyggnadsfrågor inom kommunen. Nämndens uppgift är att bidra med kompetens om hur miljöstatusen är (så kallad miljöövervakning), hur planering och utbyggnad påverkar miljön och hälsan samt att bidra med förebyggande råd om hur vi kan undvika eller minimera negativ påverkan på miljö och hälsa. Det görs främst genom deltagande i projekt och genom remisshantering.

Nämndens utvecklingsområden

Under 2021 och framöver finns det flera utmaningar för nämnden. Några av dessa är mer av karaktären ”engångsinvesteringar” såsom att ta fram och implementera en ny taxa enligt miljöbalken. Den nu gällande taxan är från 2015 och är inte uppdaterad för gällande förordningar, bland annat den som klassificerar miljöfarlig verksamhet. En ändring av taxan innebär en stor arbetsuppgift eftersom alla miljöfarliga verksamheter måste omklassas enligt nya taxan med överklagbara beslut.

Det är också troligt att livsmedelslagens taxa måste omarbetas för att vara aktuell. Under 2022 föreslås efterhandsdebitering att införas på området för livsmedelskontroll. Beslutet har inte fattats ännu.

Nämnden har ett fortsatt utvecklingsområde i att skapa e-tjänster. En viktig del för att myndigheten ska vara tillgänglig och kunna ge bra service. Bra e-tjänster kan också förenkla det administrativa arbetet. Arbetet pågår och kommer att fortsätta under 2021. Hemsidorna på webben behöver omarbetas i förhållande till e-tjänsterna men också för att uppfylla det så kallade tillgänglighetsdirektivet. Det innebär krav på att myndigheters texter på webben ska vara möjliga att nå och kunna förstås av personer med funktionsvariationer. För nämnden som har mycket information länkad till PDF-filer innebär är det här en stor arbetsuppgift.

Under 2020 utreddes möjligheten och på vilket sätt miljöövervakningen skulle kunna stärkas genom luftkvalitetsmätningar i Danderyds kommun. Kommunfullmäktige beslutade att dessa ska genomföras och har givit miljö- och hälsoskyddsnämnden anslag för genomförandet. Under 2021 ska dessa upphandlas och sättas igång. Mätningar av luftkvaliteten är viktiga för verifiering av de beräkningar som nu görs i luftvårdsförbundets regi och där kommunen är medlem, och vidare för att följa momentana luftkvalitetsförändringar med mera.

Nämndens mål

1. Hög kvalitet

Danderyds kommun erbjuder service och tjänster av hög kvalitet. Detta innebär att kommunens invånare och näringsliv erbjuds ett gott bemötande, hög tillgänglighet och delaktighet i kontakt med kommunens verksamheter. Kommunen strävar efter öppen dialog där kommunens invånare, föreningar och organisationer ges möjlighet till inflytande. Danderydsborna ska erbjudas en bra och attraktiv service. En positiv utveckling av de kommunala kärnområdena skola, barn- och äldreomsorg skall sättas i fokus.

1.1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en hög servicegrad och tillgänglighet

Miljö- och hälsoskyddsnämnden fortsätter att utveckla servicen till Danderyds invånare och näringsliv med fokus på gott bemötande, hög tillgänglighet och god information i kontakt med nämndens myndighetsutövning. Servicen ska ges med ett aktivt och rättssäkert förhållningssätt.

Aktiviteter

Under 2021 ligger fokus på att utveckla servicen tillsammans med kommunens Kontaktcenter, fortsätta arbetet med införande av e-tjänster inom miljö- och livsmedelsområdena samt påbörja revidering av nya hemsidor för miljö- och hälsoskydd samt livsmedelsområdena.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens förbättrings- och utvecklingsarbete är kontinuerligt även om det tar sig uttryck genom olika aktiviteter mellan åren. Strukturen på förbättringsarbetet ska vidareutvecklas under 2021. Begreppen "Förenkla helt enkelt" och "Vi vill att alla ska göra rätt" ska genomsyra kontorets förbättringsarbete.

Hög servicenivå till invånare och de som verkar i kommunen fortsätter att vara i fokus med gott bemötande, hög tillgänglighet och god information i kontakter med nämndens myndighetsutövning.

Nyckeltal	Målvärde
SBA Nöjd kundindex (NKI) företag, Miljöbalken	70
SBA Nöjd kundindex (NKI) företag, Livsmedel	70
SBA Nöjd kundindex (NKI) Danderydsbor, Miljöbalken	70
Granskning av anmälningar/ansökningar inom miljö- och hälsoskydd ska påbörjas inom två veckor	80%
Handläggning av klagomålsärenden inom miljö- och hälsoskydd ska påbörjas inom två veckor	80%

2. Stor valfrihet

Danderyds kommun erbjuder stor valfrihet i kommunens service och tjänster. Detta innebär att kommunens invånare kan välja inom den kommunalt finansierade servicen utifrån individens önskemål och förutsättningar

Inget mål under detta strategiområde

3. Hög attraktivitet

Danderyds kommun är en attraktiv kommun att bo, leva och verka i. Här kombineras den moderna trädgårdsstaden med hållbar stadsmiljö. Kommunen är trygg och säker och erbjuder goda möjligheter för hälsa och välbefinnande. Kommunen ger goda förutsättningar för ett varierat utbud av fritids- och kulturaktiviteter. Danderyds kommun är en attraktiv arbetsgivare som ger möjlighet för medarbetare och chefer att utvecklas

3.1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en god kompetensförsörjning och erbjuder en attraktiv arbetsplats för anställda

Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet och resultat är helt avhängig tillräckliga personella resurser och kompetenser. Det är därför ett mål att aktivt upprätthålla

kompetensförsörjningen på en hög nivå över tid. Målet innebär aktivt arbete med att vara en attraktiv arbetsplats med hög delaktighet från medarbetarna.

Aktiviteter

Under 2021 fortsätter arbetet med att utveckla mer gemenskap och teamarbete. Vidare säkerställa backupfunktioner för att minska sårbarheten och genomföra frekventa uppföljningar både i grupp och individuellt. Ledarskapet ska vara situationsanpassat och cheferna hålla en tät dialog med avdelningarnas medarbetare.

Aktiviteter vid avslut är viktiga. Vid varje avslut har närmaste chef ett avgångssamtal med medarbetaren. HR skickar också ut en enkät där medarbetaren kan lämna svar anonymt. Svaren ska sammanställas årsvis för att inte röja anonymiteten.

Nyckeltalet personalomsättning mäts genom antal avgångar på egen begäran genom antalet anställda. Då arbetsmarknaden numera är mer rörlig är 15 procent en hög målsättning.

Nyckeltalet HME (Hållbart medarbetarengagemang) är ett totalindex som beräknas utifrån resultaten för de tre delindex motivation, ledarskap och styrning i en medarbetarundersökning. Värden över 70 anses vara bra.

Nyckeltal	Mål
Personalomsättning (på egen begäran)	15%
Korttidssjukfrånvaro	3%
HME (hållbart medarbetarengagemang)	70

Målvärdet för personalomsättning (på egen begäran) har ändrats från 10 % till 15% då det förefaller som en hög men mer realistisk målsättning i förhållande till nutidens rörliga arbetsmarknad. Målvärdena avser hela miljö- och stadsbyggnadskontoret.

4. Hög effektivitet

Danderyds kommuns verksamheter samverkar och gör rätt prioriteringar för att nå effektivitet. God ekonomisk hushållning ska vara en vägledande princip för all kommunal verksamhet. Danderyds kommun ska ha en låg kommunalskatt.

Inget mål under detta strategiområde.

5. Stark utveckling

Danderyds kommun utvecklar och förbättrar ständigt den service och de tjänster som kommunen erbjuder. Företag erbjuds goda förutsättningar att etablera sig och verka i kommunen. Danderyd präglas av en god och hälsosam miljö och kommunens verksamheter arbetar för en långsiktigt hållbar utveckling. Omvärldsanalys, utvärdering och digitalisering är grunden för innovativ utveckling i kommunens arbete.

5.1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en utvecklad luftövervakning i Danderyds kommun genom luftkvalitetsmätningar

Kommunfullmäktige beslutade att ge nämnden medel för förstärkt miljöövervakning genom fysiska mätningar av luftkvaliteten i Danderyds kommun from 2021. Detta innebär att kontoret ska göra en upphandling av mättjänsten, utvärdera inkomna offerter och därefter tillsammans

med upphandlad mätkonsult ta fram mätplatsen samt rapporterings- och informationsrutiner för mätresultaten.

Nyckeltal	Mål
Upphandling slutförd	Genomförd Q1
Mätningar i drift	Genomförd Q2

Budget

	Budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Nettokostnader (mnr)	-9,3	-8,5	-8,7	-9,0	-9,2
Förändring i mnr		0,8	-0,2	-0,3	-0,2
Förändring i %			2,0%	3,0%	2,0%
Särskild satsning mnr			1,0		

Nämndens budget (anslag) för 2021 uppgår till 9,7 mnr netto, varav 1 mnr är en särskild satsning för att stärka miljöövervakningen i kommunen. I budget har kostnads- och löneökningar räknats in samt ökade kapitalkostnader (räntor och avskrivningar) med 0,1 mnr på grund av investeringar i projektet digitalisering och e-tjänster. Intäkterna beräknas till samma nivå som 2020 (3,3 mnr). Nämndens intäkter räknas upp med prisindex för kommunal verksamhet (PKV) varje år. Uppräkningen bedöms endast ge en liten effekt på intäktsbudgeten.

Enhet: Mnr (vänt tecken)

Verksamhet	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021
Nämnd- och styrelseverksamhet	-0,4	-0,4	-0,4
Miljö- och hälsa stab	-1,9	-2,1	-2,1
Livsmedel	-0,3	-0,4	0
Miljö- och hälsoskydd	-4,5	-4,6	-6,2
Miljösamordning	-0,9	-1,0	-1,0
Summa	-8,0	-8,5	-9,7

Större förändringar inom respektive verksamhet kommenteras här.

Stab

Konsultmedel är sänkta från 0,3 till 0,2 mnkr.

Livsmedel

Nettoramen har balanserats till noll vilket betyder att verksamheten är helt intäktsfinansierad från 2021. Ett krav från livsmedelsverket och länsstyrelsen i Stockholm vid revisionen 2019. Delar av kostnaderna, liksom arbetsuppgifter har fördelats till miljö- och hälsoskydd.

Miljö- och hälsoskydd

Nettoramen har ökat med 0,6 mnkr mellan 2020 och 2021 och orsaken är ökade personal- och IT kostnader samt räntor och avskrivningskostnader på investeringar. Därutöver har verksamhetens budget ökat med 1,0 mnkr, en satsning för att stärka miljöövervakningen i kommunen.

Investeringar

Planerade investeringar 2021 uppgår till 0,15 mnkr och innebär fortsatt införande av e-tjänster och digitalisering. Nämnden har 0,3 mnkr för digitalisering och e-tjänster i budget 2020. Plattformen för miljöavdelningens e-tjänster har anskaffats och arbete pågår med implementering men kommer inte hinna slutföras. Kostnaden beräknas till cirka 0,1 mnkr och en ombudgetering av medel kommer att föreslås för att projektet ska kunna finansieras och fortsätta under 2021.

Eventuellt kommer ytterligare en ombudgetering att föreslås om 0,2 mnkr för att kunna genomföra inköp av ett verksamhetssystem för hantering av avslutade handlingar under nästa år istället för under 2020.

Uppdrag

Kommunfullmäktige har 2 november 2020 beslutat ge miljö- och hälsoskyddsnämnden en utökning av budget med 1,0 miljoner kronor 2021, en satsning för att stärka miljöövervakningen i kommunen genom att bland annat utföra luftkvalitetsmätningar.

Se mål 5.1. ovan för genomförande av uppdraget med luftkvalitetsmätningar under 2021. Även annan möjlig miljöövervakning än luftkvalitetsmätningar kommer att utredas.

Prestationer

Det är viktigt att kunna följa hela den verksamhet som nämnden bedriver via sitt kontor. Med tillsyns- och kontrollplanen fastställer nämnden sin tillsyn utifrån det behov som finns. Tillsyns- och kontrollplanen följs upp i särskild ordning enligt beslutad uppföljningsplan för miljö- och hälsoskyddsnämnden, och inte i samband med verksamhetsplan.

Nedan är indikatorer/nyckeltal som visar generella prestationer helårsvis.

Nämndens/kontorets verksamhet är både planerad och händelsestyrd. Nytt för 2021 är att även händelsestyrda aktiviteter föreslås att redovisas.

	Resultat 2017	Resultat 2018	Resultat 2019	Resultat 2020	Budget 2021
Inkommande	727	823	1146	(841)	
Inspektioner					
- Miljöskydd	31	37			
- Hälsoskydd	72	13			
- Livsmedel	144	106			
Händelsestyrt					
- Ansökan					
- Anmälan					
- Remisser					
- Klagomål					